

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/98/2023
Identifikačné číslo spisu:	6120326923
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6120326923.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G.. U. W., narodeného XX. Y. XXXX, F. XXX, zastúpeného splnomocnenkyňou Advokátska kancelária MAXIMA, s. r. o., Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Zelená 2, IČO: 55 061 141, proti žalovaným 1/ Pasienskému pozemkovému spoločenstvu v Podkoniciach, Podkonice 178 IČO: 00 631 493, a 2/ Urbárskemu pozemkovému spoločenstvu v Podkoniciach, Podkonice 178, IČO: 00 631 485, obom zastúpeným splnomocnenkyňou AK JUDr. Andrea Slezáková s. r. o., Banská Bystrica, Robotnícka 10, IČO: 36 860 999, o určenie neplatnosti uznesení zhromaždení žalovaných 1/ a 2/, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 18C/36/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. októbra 2022 sp. zn. 17Co/33/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. septembra 2021 č. k. 18C/36/2020-422 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti uznesení zhromaždení žalovaných 1/ a 2/ konaných spoločne 15. marca 2019. Žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 137 písm. d/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a § 9 ods. 1 a 4, § 13 ods. 1 a 2, § 14 ods. 1 až 4 a ods. 7 písm. c/ a § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení účinnom v čase konania namietaných zhromaždení (ďalej len „zákon č. 97/2013 Z. z.“). Vecne dôvodil, že ohľadne skúmania zákonnosti konania namietaných zhromaždení dospel k záveru, že pozvánka obsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti, bola jasná a prehľadná, výbor v zákonnej lehote najmenej 25 dní pred termínom zasadnutia zhromaždení uverejnil oznámenie na obvyklom mieste, ktorým je úradná tabuľa pozemkových spoločenstiev v priestoroch budovy Obecného úradu v Podkoniciach ako aj na webovom sídle K..J..X., zhromaždenia členov boli riadne zvolané prostredníctvom výborov jednotlivých pozemkových spoločenstiev a boli

uznášaniashopné od ich začiatku až do ich ukončenia. Spoločné konanie zhromaždení členov oboch spoločenstiev zákon č. 97/2013 Z. z. nevyklučuje, pričom hlasovacie lístky pre členov jednotlivých spoločenstiev boli farebne odlišené a aj na diaľku zreteľne rozlíšiteľné, manipulácia s kandidátnou listinou nebola preukázaná, z kandidátnej listiny boli vylúčení iba tí kandidáti, ktorí nespĺnili zákonné podmienky - neoznámili svoju kandidatúru písomne. Takto zákonne zvolané a počas celého priebehu uznášaniaschopné zhromaždenia členov obidvoch spoločenstiev boli schopné prijímať rozhodnutia zaväzujúce ich členov. Ohľadne preukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca zo zhromaždenia členov spoločenstiev odišiel predčasne (po voľbách do orgánov spoločenstiev, pričom za uznesenie nepovažoval samotnú voľbu orgánov spoločenstiev) a o uzneseniach zo zhromaždení členov pozemkových spoločenstiev nehlasoval, na základe čoho dospel k záveru, že žalobca nebol v hlasovaní prehlasovaný a nie je ňo daná aktívna vecná legitímácia domáhať sa podľa § 15 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z. z. určenia neplatnosti uznesení oboch zhromaždení pozemkových spoločenstiev. Rozhodnutie o trovách konania právne odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP a vecne úspechom žalovaných 1/ a 2/ v konaní v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 26. októbra 2022 sp. zn. 17Co/33/2022 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil vecnou správnosťou zamietnutia žaloby (aj keď čiastočne z iných dôvodov). Uviedol, že žalobca sa 15. marca 2019 aktívne zúčastnil zhromaždení žalovaného 1/ a žalovaného 2/ a bol na nich prítomný (hlasoval) až do prestávky, ktorá bola vyhlásená po voľbách do orgánov jednotlivých spoločenstiev, potom už nehlasoval. Za rozhodnutie podľa § 15 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z. z. je potrebné považovať ktorékoľvek rozhodnutie uvedené v tomto ustanovení, nielen záverečné uznesenie zo zhromaždenia, pretože účinky každého z rozhodnutí nastávajú už okamihom platného hlasovania členov zhromaždenia a na týchto účinkoch už nemôže nič zmeniť prijatie akéhosi záverečného uznesenia; žalobca bol preto aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby proti rozhodnutiam, ktoré boli prijaté v časti zhromaždenia, na ktorom sa aktívne zúčastnil (osobitne proti rozhodnutiu o voľbe do orgánov žalovaných). Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k záveru o neexistencii tvrdných formálnych nedostatkov spoločného zhromaždenia žalovaných, v tomto smere si osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (body 57 až 62 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) a v plnom rozsahu na ne poukázal. Za splnenie podmienky písomného oznámenia kandidatúry najneskôr v deň konania voľby zodpovedá výlučne kandidát a žalovaní nemali v tomto smere žiadnu povinnosť. Dôvod podania žaloby spočívajúci v tvrdenom konflikte záujmov a zlom hospodárení s majetkom nemôže byť dôvodom neplatnosti prijatých rozhodnutí. V odvolaní uvedené skutkové tvrdenie žalobcu, že na spoločnom zhromaždení sa nikdy nehlasovalo „ZA“ bolo novotu v odvolacom konaní, na pripustenie ktorej neboli splnené procesné podmienky podľa § 366 CSP. Z vykonaného dokazovania nevyplynul dôvod na určenie neplatnosti niektorého z rozhodnutí prijatých na spoločnom zhromaždení pozemkových spoločenstiev (v rozsahu, v akom sa ho žalobca zúčastnil). Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania právne odôvodnil ustanovením § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a vecne plným úspechom žalovaných 1/ a 2/ v odvolacom konaní.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj len „dovolateľ“) dovolanie. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ CSP, t. j. nesprávnym procesným postupom súdu znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu, resp. aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť odvolaciemu súdu, resp. súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, vychádzajúce z tvrdení, ktoré nie sú preukázané, resp. sú mylné (žiadnu novotu dovolateľ v odvolaní neuviedol). Súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ustanovenie § 15 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z. z., keď arbitrárne a zužujúco vyložil pojmy „prehlasovaný člen“ a „neplatnosť rozhodnutia zhromaždenia“. Ani odvolací súd argumentačnú líniu žalobcu presvedčivo nevyhodnotil, pričom zrejmy dôvod nezákonnosti prijatých rozhodnutí spoločného zhromaždenia označil za novotu bez toho, aby toto tvrdenie malo oporu v podanej žalobe a v priebehu prvoinštančného konania. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z jediného dôvodu, a to nedostatku

aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Potom, ako odvolací súd vylúčil tento jediný dôvod na zamietnutie žaloby (nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu), prekvapivo uviedol (bod 4.3.5. napadnutého rozsudku), že počas dokazovania sa síce jasne preukázalo, že hlasovanie spoločného zhromaždenia bolo také, že sa na tomto pléne nikdy nehlasovalo „ZA“, avšak toto označil za novotu v odvolacom konaní, na pripustenie ktorej neboli splnené procesné podmienky. Napadnutým rozsudkom bolo preukázané, že dovolateľ bol aktívne vecne legitímovaný na podanie žaloby v jej plnom rozsahu. Napriek tomu, že rozhodujúci dôvod zamietnutia žaloby odvolací súd vyvrátil, následne v odôvodnení napadnutého rozsudku len zopakoval vybrané tvrdenia súdu prvej inštancie s dodatkom, že jeden dôvod uvedený v odvolaní predstavuje novotu v odvolacom konaní; nezaoberal sa však (rovnako ako súd prvej inštancie) všetkými dôvodmi podanej žaloby. Žalobca už v podanej žalobe jasne uviedol, že prijaté rozhodnutia na spoločnom zasadnutí žalovaných 1/ a 2/ nevyjadrovali väčšinovú vôľu ani prítomných členov osobitne žalovaného 1/ a osobitne žalovaného 2/, priebeh spoločného zasadnutia bol zmätočný a nezákonný, uznávaniaschopnosť bola nepreskúmateľná.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu poukazovali na celý priebeh súdneho konania a vykonané dokazovanie, a stotožniac sa so závermi nižších súdov navrhli, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdil.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky („najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spisania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Žalobca vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní (pred odvolacím súdom) došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

10. Pojemným znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP je, že k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu (skôr a dnes ešte v mimosporových konaniach stále účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu por. R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo

22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017 a 8 Cdo 85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

11. K odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia FMZV ČSFR č. 209/1992 Zb., ďalej len „Dohovor“), je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

12. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý súdny proces do textu zákona (§ 420 písm. f/ CSP) sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnilo (IV. ÚS 314/2020, ZNaU 69/2020).

13. V danej veci je zrejmé, že žalobu žalobcu posúdili nižšie súdy ako neopodstatnenú z dôvodov podrobne uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto uznesenia. Nemožno súhlasiť s názorom dovolateľa, že súd prvej inštancie žalobu zamietol z jediného dôvodu, a to z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a potom, ako odvolací súd vylúčil tento jediný dôvod na zamietnutie žaloby (nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu), nemohol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Je zrejmé, že súd prvej inštancie konštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na podanie predmetnej žaloby, pričom však sa podrobne zaoberal i ne/existenciou tvrdených formálnych nedostatkov spoločného zhromaždenia žalovaných a konštatoval, že nezistil žiadne skutočnosti majúce vplyv na platnosť prijatých uznesení a práve tento záver súdu prvej inštancie bol podkladom pre rozhodnutie odvolacieho súdu o potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd konkrétne uviedol, že sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k záveru o neexistencii tvrdených formálnych nedostatkov spoločného zhromaždenia žalovaných, v tomto smere si osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (body 57 až 62 odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie) a v plnom rozsahu na ne poukázal. Výhodnotenie namietanej novoty v odvolacom konaní nemá vplyv na preskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu vady podľa ust. § 420 písm. f/ CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu nie je možné považovať ani za prekvapivé, keď odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie o neexistencii tvrdených formálnych nedostatkov spoločného zhromaždenia žalovaných, a to považoval za dôvod na zamietnutie žaloby, hoci s ďalším záverom súdu prvej inštancie sa nestotožnil v plnom rozsahu.

14. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Z odôvodnení rozhodnutí týchto súdov, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Odvolací súd a pred ním súd prvej inštancie odôvodnili svoje rozhodnutia podrobne, spôsobom zodpovedajúcim zákonu. S potrebnou presvedčivosťou vysvetlili tak všeobecné právne úvahy, ktoré mali na zreteli pri rozhodovaní, ako aj individuálne okolnosti preskúmaného prípadu, ktoré boli preukázané dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie.

15. Dovolací súd považuje za potrebné ešte poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní

a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

16. Pokiaľ by mal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu spočívať v tom, že sa nevysporiadal s niektorou podstatnou odvolacou námietkou, musí dovolateľ v dovolaní uviesť, o ktorú konkrétnu odvoláciu námietku išlo a prečo ju považuje za podstatnú pre rozhodnutie vo veci. Dovolací súd nemôže vykonávať komplexný prieskum všetkých odvolacích námietok (de facto nové odvolacie konanie).

17. Za procesnú vadu konania uvedenú v § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

18. Najvyšší súd pre úplnosť uvádza, že prípadné nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017).

19. Záverom dovolací súd uvádza, že ani prípadné nesprávne právne posúdenie nezakladá vadu zmätočnosti (R 24/2017).

20. Prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP vyvodit' nemožno.

21. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu v súlade s § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné. Vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia preto dovolací súd neposudzoval.

22. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP per analogiam tak, že žalovaným 1/ a 2 ako procesným súperom žalobcu, ktorý zaviniel výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu, priznal nárok na ich plnú náhradu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.